

СТ А Н О В И Щ Е

по конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“, професионално направление:

2.1. Филология, научна специалност Български език (диалектология), обявен в ДВ бр. 7 /20.01. 2017 г. от ИБЕ с кандидат – гл. ас. д-р Кирил Първанов Кирилов.

Изготвила – доц. д-р Мария Кирилова Китанова, Институт за български език „Проф. Л. Андрейчин“ при БАН

Данни за кандидата:

Кирил Кирилов е завършил българска филология в СУ „Св. Климент Охридски“, Факултет славянски филологии. Има втора специалност Френска филология. От 1998 г. работи в Института за български език при БАН в началото като проучвател, а по-късно като научен сътрудник и главен асистент. Защишава докторска дисертация: „Префиксната перфективация в историята на българския език“. Основната му дейност е свързана с проучване на българските говори на всички диалектни равнища.

Кирил Кирилов има следните квалификации: българска филология - магистър, втора специалност – френска филология, специализация за преподавател по английски език, английска и американска литература.

Кирил Кирилов преподава старобългарски език и историческа граматика в Софийския университет „Св. Климент Охридски“, бил е преподавател в ИЧС, водил е студентски практики като ментор и като академичен наставник.

Бил е на следните специализации: в Университета „Лоранд Йотвъош“ в Будапеща, в Института „Ян Станислав“ към САН в Братислава и в Австрийския университет. Работил е в Унгарската национална библиотека „Сечени“ и в Австрийската национална библиотека, където е изследвал славянски ръкописи. В Словакия се е запознал с архива на Словашкия диалектен речник.

Процедура по обявения конкурс

Конкурсът за “доцент” по професионално направление 2.1. Филология, научна специалност Български език (диалектология), обявен в ДВ бр. 7 /20.01.2017 год. е по предложение и за нуждите на Секцията за диалектология и лингвистична география при ИБЕ. Представената документация е в изправност и в съответствие със Закона за

израстване на академичния състав. По конкурса за получаване на академичната длъжност “доцент” е подал документи само гл. асистент Кирил Първанов Кирилов.

Научна дейност:

1. Проекти:

Гл. асистент Кирил Кирилов е участвал в следните проекти като изпълнител:

„Промяна на лексикалния тип в Родопската макродиалектна система“, част от проекта „Език и култура в епохата на глобализацията“, проект по ЕБР с Института по славянознание, РАН.

Общославянски лингвистически атлас (ОЛА) – с ексцерпция и верификация на материали.

„Мостове“ – изпълнител и консултант

Български диалектен речник.

Еркеч – паметта на езика. Традиции и устойчиви тенденции в един архаичен български говор – говора на с. Еркеч, Поморийско. Събиране на материал и речникови статии.

История и историзъм в православния християнски свят.

Електронни ресурси в обучението по медиавистика. Като преподавател.

2. Публикации:

Дисертацията на Кирил Кирилов е на тема „Префиксната перфектизация в историята на българския език“. За конкурса кандидатът представя една самостоятелна монография – „Исторически развой на българските глаголи за движение. Формиране и развитие на видовата деривация“, 361 стр, издадена през 2016 г., участие в една колективна монография „Еркеч – паметта на езика“. Традиции и устойчиви тенденции в един архаичен български говор – говора на село Еркеч (днес Козичино), Поморийско, 2012 г. в колектив със Сл. Керемидчиева, Л. Василева, А. Кочева, З. Сертова, И. Гаравалова, Р. Чернева (неговото участие е около 40 стр. речникови статии), участие в два тома на ОЛА в колектив с ексцерпция и верификация на материал (Серия Фонетико-грамматическая, Болгарские материалы, вып. 1, вып. 2а, вып. 2б, вып. 3, вып. 4а, вып. 4б, София, 2015, АИ „Проф. М. Дринов“ в колектив със Славка Керемидчиева, Л. Василева, М. Котева и Хр. Дейкова и Серия лексикословообразователная, Болгарские материалы: Т. 1 Животный мир, Т. 2 Животноводство; Т. 3 Растительный мир, Т. 8 Професии и

общественная жизнь, Москва – Санкт-Петербург, 2013 (в колектив със Сл. Керемидчиева, Л. Василева, Е. Вълчева, Хр. Дейкова), една студия, 21 статии след защитата и 17 цитирания на негови трудове.

Хабилитационният труд на Кирил Кирилов „Исторически развой на българските глаголи за движение. Формиране и развитие на видовата деривация“, е отпечатан през 2016 г. Той се състои от Увод, пет глави, Заключение, Приложение и библиография – общо 361 стр. и показва трайния интерес на автора към историческия развой на глаголната система. Монографията представя първото цялостно изследване на развоя на глаголите за движение от старобългарския период в развитието на езика до наши дни. Обект на анализ в работата са енокоренните старобългарски глаголи, влизащи в опозицията конкретна насоченост – неконкретна насоченост на глаголното действие. Материалът е ексцерпиран от речници, старобългарски паметници, трудове, и архиви. Целта, която си поставя авторът е анализ на глаголите за движение в исторически аспект, от старобългарската епоха до наши дни. За нейното осъществяване Кирил Кирилов си поставя определени задачи в диахронен и синхронен план, които разрешава успешно. Значенията на глаголите в книжовния език са представени според Български тълковен речник от 1994 г. В работата се използва лингвистичен метод с различни подходи като диахронен – при проследяване на развоя на глаголите; синхронен – при представянето им в точно определена епоха, ономаσιологичен и семасиологичен – при извеждане на значенията, елементарен – при анализ на отделната форма, и системен – при анализ на цялата система на префиксация и суфиксация.

Структурата на труда не почива върху семантичната класификация на глаголите за движение, а върху състоянието в старобългарски език и следва произхода на старобългарските глаголни основи според работата на Ив. Добрев, Старобългарска граматика от 1982 г. В Приложението са изработени таблици, в които са представени глаголите според съответните източници. Авторът стига до следните изводи: непрефигираните глаголи от свършен вид са малко, непрефигираните глаголи са по-често от несвършен вид, новата опозиция завършеност – незавършеност на действието се разпростира върху всички глаголи. Кирилов подчертава, че преходът към аналитизъм е повлиял върху глаголната система на българския език и в посока към изчезване на противопоставянето определеномоторни – неопределеномоторни глаголи. Изказано е предположение как изследваното противопоставяне, засягащо един малоброен клас

глаголи, може да засегне и някои техни производни, а оттам да обхване и всички глаголи, но вече като част от опозицията завършеност – незавършеност.

Монографията определено има качества на хабилитационен труд. В нея авторът борави с интересен материал, анализите са направени с дълбочина, с познаване на проблематиката и трудовете по въпроса на български и чужди учени. Приносите са в конкретните анализи. В нея виждаме Кирил Кирилов като подготвен специалист по история на българския език и като диалектолог. В представените за конкурса статии авторът също разглежда интересни проблеми, свързани с българските диалекти, старобългарския език и някои лингвокултурни концепти. За мене интерес представят: „Глаголи със значение *обичам* в исторически и съвременен план“, „Начини за назоваване на явлениято *говорене на сън* в родопските говори“, „Концептът *богатство* в старобългарски език“, „Образът на *вещицата* в с. Козичено, Поморийско“, „Начини за назоваване на *клевета* в родопските говори“, „Концептът *кражба* в лингвокултурата на еркечани“ и др.

Както е видно от изложеното дотук, Кирил Кирилов участва в редица проекти, осъществил е определен брой публикации, занимава се и с преподавателска дейност. Отговаря на показателите, отразени в правилника на ИБЕ. Всичко това ми дава основание, *въз основа на изискванията на чл. 29 от ЗРАСРБ и чл. 60 и 61 от ППЗРАСРД и от спазената нормативно-процедурно-документална схема, да предложа на членовете на Научното жури да бъде присъдена академичната длъжност “доцент“ по професионално направление 2.1. Филология, научна специалност Български език (диалектология), на гл. асистент, д-р Кирил Първанов Кирилов.*

03.05.2017 г.

Подпис:

Доц. д-р М. Китанова

